

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/14/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Батчимэг Утас: 91113253 Цахим хаяг: batchimegn@audit.gov.mn
Баянхонгор 2023 оны 03 дугаар сарын 25	

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. АУДИТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101

Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.03.25 № 2/101

танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх 6 үндсэн зорилтын хүрээнд 17 зорилтын 101 арга хэмжээнд зориулан нийт 2,485,336.0 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 1,933.921.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 77.8 хувийн биелэлттэй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Тус сум нь 13 нэр төрлийн татварын орлогоор 506,414.5 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 524,624.3 төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлого 103.6 хувь буюу 18,209.8

5020379

мянган төгрөгөөр давж биелсэн бөгөөд орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл 5 нэр төрлийн орлого 36,718.2 мянган төгрөгөөр давж биелсэн, 8 нэр төрлийн орлого 20,922.6 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Сумын засаг дарга нь жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 үндсэн зорилгын хүрээнд 17 зорилтын 101 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Хяналт шинжилгээ үнэлгээний хэлтэс 86.3 хувиар үнэлсэн байна.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх 6 үндсэн зорилтын хүрээнд 17 зорилтын 101 арга хэмжээнд зориулан нийт 2,485,336.0 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 1,933.921.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, 77.8 хувийн биелэлттэй тайлагнасан байна.

Баянлиг сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Сумын Засаг дарга санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>737,046.81</u>	<u>858,084.83</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	548,469.77	571,052.48
31110	Төгрөг	548,469.77	571,052.48
33	АВЛАГА	49,495.35	164,407.86
335	Бусад авлага	4,240.00	19,662.33
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	7,034.03
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	4,240.00	12,628.31
336	Зээлийн авлага	45,255.35	144,745.52
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	45,255.35	144,745.52
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	45,255.35	144,745.52
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	139,081.70	122,624.49
351	Түүхий эд материал	3,294.39	2,989.39
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,294.39	2,989.39
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	48,975.80	10,440.50
354	Хангамжийн материал	82,851.51	100,666.83
35410	Бичиг хэргийн материал	4,805.52	4,154.94
35420	Аж ахуйн материал	37,307.02	36,983.82
35470	Бусад хангамжийн материал	40,738.97	59,528.07
35600	Мал амьтад	3,960.00	8,527.78
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>4,412,688.97</u>	<u>4,149,140.98</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,412,688.97	4,149,140.98
392	Биет хөрөнгө	4,313,938.54	4,052,553.92
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,336,115.38	5,319,773.99
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,526,049.20	-1,879,576.56
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	247,927.80	286,080.80
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-156,996.52	-144,915.62
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	348,448.64	388,165.06
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-202,086.66	-190,754.26
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	157,634.63	158,117.03
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-98,300.93	-101,896.89
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	32,752.76	32,752.76
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,876.40	-7,471.06
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	265,758.82	301,826.29
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-86,389.77	-109,547.63
393	Биет бус хөрөнгө	98,750.43	96,587.06
39301	Програм хангамж	2,704.06	2,704.06

39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,417.60	-2,619.69
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	103,482.75	111,518.75
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,018.78	-15,016.06
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>5,149,735.78</u>	<u>5,007,225.80</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>5,149,735.78</u>	<u>5,007,225.80</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	<u>5,149,735.78</u>	<u>5,007,225.80</u>
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	513,185.77	521,221.77
51101	Өмч: - төрийн	513,185.77	521,221.77
512	Хуримтлагдсан үр дүн	4,558,745.77	4,417,595.69
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	13,129,296.47	4,568,141.66
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-8,570,550.69	-150,545.98
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	77,804.23	68,408.34
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5,149,735.78</u>	<u>5,007,225.80</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,639,991.17	2,336,476.94
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	431,573.49	521,264.33
110	Орлогын албан татвар	311,068.04	390,507.74
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	311,068.04	390,507.74
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	228,396.20	316,774.15
110002	Үйл ажиллагааны орлого	31,806.26	17,002.19
110003	Хөрөнгийн орлого	50,065.58	56,161.41
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	800.00	570.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	101,408.34	102,777.69
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,381.59	4,750.57
113002	Бууны албан татвар	1,740.00	2,010.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	97,286.75	96,017.12
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	19,097.10	27,978.91
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	15,389.85	21,072.15
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,963.76	2,007.04
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	250.00	200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	12,176.09	18,865.12
1181	Газрын төлбөр	3,218.91	4,492.54
118101	Газрын төлбөр	3,218.91	4,294.78
118102	Дуудлага худалдаа	00.00	197.76
1183	Бусад татвар	488.34	2,414.22
118301	Бусад татвар	488.34	2,414.22
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,468,899.29	420,608.78
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,468,899.29	420,608.78

**Баянхонгор аймгийн Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан**

120003	Торгуулийн орлого	2,490.00	3,360.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,567.89	53,125.07
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,230.39	36,261.77
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,337.50	16,863.31
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,457,841.39	364,123.71
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,739,518.40	1,394,603.82
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	53,475.18	11,205.69
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	53,475.18	11,205.69
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	14,217.32	15,449.83
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,956.28	14,076.83
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,261.04	1,373.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,671,825.90	1,367,948.30
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	611,672.90	00.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	668,984.90	790,115.30
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	391,168.10	577,833.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,377,183.42	2,425,254.17
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,377,183.42	2,425,254.17
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,174,534.52	1,851,825.96
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	313,873.23	468,428.21
210101	Үндсэн цалин	258,408.47	327,087.33
210102	Нэмэгдэл	32,365.72	115,188.72
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,868.00	00.00
210104	Урамшуулал	20,426.43	26,152.15
210105	Гэрээт ажлын хөлс	804.61	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,830.01	58,899.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,440.87	40,397.03
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,228.33	4,771.30
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,542.35	3,773.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	584.00	890.48
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,034.45	9,067.75
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,176.40	34,191.63
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,218.20	4,554.15
210302	Түлш, халаалт	21,958.20	29,637.48
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	140,549.67	153,850.94
210401	Бичиг хэрэг	11,465.81	10,230.55
210402	Тээвэр, шатахуун	47,654.31	55,374.99
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	00.00	3,564.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,266.75	15,690.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	226.50	29,976.10
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	480.00

**Баянхонгор аймгийн Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан**

210408	Бараа материал акалсны зардал	65,936.30	38,535.30
2105	Нормативт зардал	10,166.00	400.00
210502	Хоол, хүнс	10,166.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,568.00	1,510.00
210604	Урсгал засвар	2,568.00	1,510.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,814.00	7,170.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,814.00	7,170.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,549.98	6,409.35
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,985.98	5,596.35
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.00	513.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	626,007.24	1,120,966.24
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	356,570.54	599,327.16
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	269,436.69	521,639.08
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,202,648.90	573,428.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,445.01	14,423.30
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	23,245.01	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	12,113.30
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,200.00	2,310.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,178,203.89	559,004.90
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,160,354.40	558,701.10
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,435.28	00.00
213404	Хөрөнгийн нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэн шилжүүлэг	2,414.22	303.80
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>1,262,807.75</u>	<u>-88,777.23</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	9,833,358.44	61,768.75
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	98.54	61,768.75
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	9,833,259.90	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-9,833,358.44	-61,768.75
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>-8,570,550.69</u>	<u>-150,545.98</u>

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,758,843.41</u>	<u>1,983,454.75</u>
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	431,573.49	521,264.33
110	Орлогын албан татвар	311,068.04	390,507.74
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	311,068.04	390,507.74
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	228,396.20	316,774.15

Баянхонгор аймгийн Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

110002	Үйл ажиллагааны орлого	31,806.26	17,002.19
110003	Хөрөнгийн орлого	50,065.58	56,161.41
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	800.00	570.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	101,408.34	102,777.69
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,381.59	4,750.57
113002	Бууны албан татвар	1,740.00	2,010.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	97,286.75	96,017.12
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	19,097.10	27,978.91
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	15,389.85	21,072.15
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,963.76	2,007.04
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	250.00	200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	12,176.09	18,865.12
1181	Газрын төлбөр	3,218.91	4,492.54
118101	Газрын төлбөр	3,218.91	4,294.78
118102	Дуудлага худалдаа	00.00	197.76
1183	Бусад татвар	488.34	2,414.22
118301	Бусад татвар	488.34	2,414.22
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	39,070.02	67,291.59
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,490.00	3,360.00
120003	Торгуулийн орлого	2,490.00	3,360.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	36,580.02	63,931.59
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32,380.02	59,696.59
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,200.00	4,235.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,288,199.90	1,394,898.82
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	53,475.18	11,205.69
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	53,475.18	11,205.69
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	14,217.32	15,744.83
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,956.28	14,076.83
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,261.04	1,668.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,220,507.40	1,367,948.30
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,160,354.40	00.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	668,984.90	790,115.30
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	391,168.10	577,833.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>2,266,948.52</u>	<u>1,368,297.42</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,266,948.52	1,368,297.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,026,259.72	1,342,364.63
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	373,554.99	468,428.21
210101	Үндсэн цалин	241,279.57	311,411.69
210102	Нэмэгдэл	38,466.76	127,452.64
210104	Урамшуулал	31,659.71	29,563.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	62,148.96	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	47,312.18	58,933.62

Баянхонгор аймгийн Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

210201	Тэтгэврийн даатгал	33,203.01	40,306.23
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,641.18	4,664.04
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,859.09	3,731.19
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	677.22	923.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,931.68	9,308.77
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	466,529.76	555,803.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	24,409.63	31,128.84
210302	Түлш, халаалт	442,120.13	524,675.10
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,413.53	58,646.32
210401	Бичиг хэрэг	7,881.20	7,463.12
210402	Тээвэр, шатахуун	38,410.83	30,954.20
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	00.00	3,564.00
210404	Ном, хэвлэл	600.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,685.00	15,705.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	836.50	960.00
2105	Нормативт зардал	12,118.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	11,718.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,595.50	27,393.10
210602	Тавилга	900.00	00.00
210604	Урсгал засвар	8,695.50	27,393.10
2107	Томилолт, зочны зардал	4,814.00	7,170.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,814.00	7,170.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,023.60	17,889.89
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,059.60	17,076.89
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.00	513.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	00.00	300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,898.15	148,099.55
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,898.15	148,099.55
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,240,688.80	25,932.79
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,445.01	14,423.30
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	23,245.01	00.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	00.00	12,113.30
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,200.00	2,310.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,216,243.79	11,509.49
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,160,354.40	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	53,475.18	11,205.69
213404	Хөрөнгийн нэмэлт дансны төвлөрүүлэг	2,414.22	303.80
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>491,894.89</u>	<u>615,157.32</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>378,666.84</u>	<u>592,574.61</u>

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	378,666.84	592,574.61
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	378,666.84	592,574.61
220001	Барилга байгууламж	371,135.34	591,944.71
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,531.50	629.90
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-378,666.84	-592,574.61
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	113,228.04	22,582.71
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	435,241.73	548,469.77
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	548,469.77	571,052.48

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,688,524.85	1,077,192.22	11,147,402.87	13,913,119.94
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,175,339.07	-999,387.99	1,981,893.60	-192,833.46
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	513,185.77	77,804.23	13,129,296.47	13,720,286.47
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-8,570,550.69	8,570,550.69
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	513,185.77	77,804.23	4,558,745.77	5,149,735.78
D01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	513,185.77	77,804.23	4,558,745.77	5,149,735.78
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	9,395.89	9,395.89
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	513,185.77	77,804.23	4,568,141.66	5,159,131.67
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-9,395.89	00.00	-9,395.89
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	8,036.00	00.00	00.00	8,036.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-150,545.98	-150,545.98
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	521,221.77	68,408.34	4,417,595.69	5,007,225.80

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,485,336.00	1,933,921.52	551,414.48	77.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,469,344.80	1,341,976.80	127,368.00	91.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,454,830.20	1,327,553.50	127,276.70	91.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	471,416.10	468,428.21	2,987.89	99.4
210101	Үндсэн цалин	324,058.50	311,411.69	12,646.81	96.1
210102	Нэмэгдэл	134,861.80	127,452.64	7,409.16	94.5
210104	Урамшуулал	12,495.80	29,563.89	-17,068.09	236.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,593.30	58,933.62	659.68	98.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,525.80	40,306.23	219.57	99.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,741.90	4,664.04	77.86	98.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,873.50	3,731.19	142.31	96.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	968.40	923.41	44.99	95.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,483.70	9,308.77	174.93	98.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	567,751.60	555,803.94	11,947.66	97.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	33,212.50	31,128.84	2,083.66	93.7
210302	Түлш, халаалт	527,503.10	524,675.10	2,828.00	99.5
210303	Цэвэр, бохир ус	7,036.00	00.00	7,036.00	0.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	60,521.40	58,646.32	1,875.08	96.9
210401	Бичиг хэрэг	7,467.80	7,463.12	4.68	99.9
210402	Тээвэр, шатахуун	32,644.60	30,954.20	1,690.40	94.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564.00	3,564.00	0.00	100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,885.00	15,705.00	180.00	98.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	960.00	960.00	0.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,158.00	27,393.10	764.90	97.3
210604	Урсгал засвар	28,158.00	27,393.10	764.90	97.3
2107	Томилолт, зочны зардал	7,500.00	7,170.00	330.00	95.6
210702	Дотоод албан томилолт	7,500.00	7,170.00	330.00	95.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,561.50	3,078.75	1,482.75	67.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,176.00	2,265.75	910.25	71.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	00.00	500.00	0.0

**Баянхонгор аймгийн Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан**

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	22.50	00.00	22.50	0.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50.00	00.00	50.00	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	513.00	513.00	0.00	100.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300.00	300.00	0.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	255328.30	148099.55	107,228.75	58.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	255,328.30	148,099.55	107,228.75	58.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14514.60	14423.30	91.30	99.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,514.60	14,423.30	91.30	99.4
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,113.40	12,113.30	0.10	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,401.20	2,310.00	91.20	96.2
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,015,991.20	591,944.71	424,046.49	58.3
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,015,991.20	591,944.71	424,046.49	58.3
220001	Барилга байгууламж	1,015,991.20	591,944.71	424,046.49	58.3
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,485,336.00	2,008,404.89	476,931.11	80.8
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	593,014.20	00.00	593,014.20	0.0
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	593,014.20	00.00	593,014.20	0.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,335,386.00	1,944,473.30	-	145.6
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,335,386.00	1,366,640.30	-31,254.30	102.3
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.00	577833.00	-	0.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	556,935.80	63,931.59	493,004.21	11.5
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	40,708.50	59,696.59	-18,988.09	146.6
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,200.00	4,235.00	-35.00	100.8
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	512,027.30	00.00	512,027.30	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	479,741.01	-	0.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	533,249.69	-	0.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	00.03	00.03	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	00.01	00.01	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	00.01	00.01	0.00	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	00.03	00.03	0.00	100.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	00.01	00.01	0.00	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	00.01	00.01	0.00	100.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	00.01	00.01	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	15,441.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,441.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	14,811.10
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,811.13
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,811.13
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	629.90
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	629.90
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	15,744.83
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,744.83
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,076.83
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,668.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 20,922.6 мянган төгрөгийн 2 зөрчил илэрснээс, 20,922.6 мянган төгрөгийн зөрлийг арилгах 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүлсэн.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1. Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 103.6 хувь буюу 18,209.8 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн боловч газрын төлбөр 3,405.2 мянга, иргэний орлого тодорхойлох орлогоор 7,997.8 мянга, галт зэвсгийн албан татвар 15.0 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого 3,430.0 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 600.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 1,032.4 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 2,802.2 мянга, хүү торгуулийн орлого 1,640.0 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8 дахь “Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ”, 23.8.1 дэх “Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7.1-д заасан орлогод ногдох албан татвараас бусад хувь хүний орлогын албан татвар”, 23.8.2 дахь “галт зэвсгийн албан татвар”, 23.8.8 дахь “түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр”, 23.8.14 дэх “газрын төлбөр”, 23.8.15 дахь “малын тоо толгойн албан татвар”, 23.8.16 дахь “энэ хуулийн 23.6.11-т зааснаас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар” гэсэн заалтыг зөрчин, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Шийдвэрлэсэн нь: Сумын төсөвт төвлөрөх албан татварыг тайлант хугацаанд нь төсөвт бүрэн төвлөрүүлэх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоод, хяналт хариуцлагатай холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт: Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн түүврийн аудитаар нийт 139,319.8 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 7,110.0 мянган төгрөгийн 3 алдааг залруулж, 132,209.8 мянган төгрөгийн 5 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.10-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэж заасныг зөрчсөн, “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид сумын Засаг дарга Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж Засаг дарга өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсөвт байгууллагуудад тавих хяналт, төсвийн хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтад тавих дотоод хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 103.6 хувь буюу 18,209.8 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн боловч газрын төлбөр 3,405.2 мянга, иргэний орлого тодорхойлох орлогоор 7,997.8 мянга, галт зэвсгийн албан татвар 15.0 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого 3,430.0 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 600.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 1,032.4 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 2,802.2 мянга, хүү торгуулийн орлого 1,640.0 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.	1	20,922.6	-	-	1	20,922.6	-	-
Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн түүврийн аудитаар нийт 139,319.8 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 7,110.0 мянган төгрөгийн 3 алдааг залруулж, 132,209.8 мянган төгрөгийн 5 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн байна.	1	0	-	-	-	-	1	-
Дүн	2	20,922.6	-	-	1	20,922.6	1	-

-----oOo-----

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2024 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 269/АОС71/21
БНА-2024/14/НА-СТА-ТТЗ

Номгон

Г Зөрчил арилгуулах тухай 7

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд тодорхойлсон Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Баянхонгор аймгийн Баянлиг сумын Засаг даргын 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 103.6 хувь буюу 18,209.8 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн боловч газрын төлбөр 3,405.2 мянга, иргэний орлого тодорхойлох орлогоор 7,997.8 мянга, галт зэвсгийн албан татвар 15.0 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого 3,430.0 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 600.0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 1,032.4 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 2,802.2 мянга, хүү торгуулийн орлого 1,640.0 мянган төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8 дахь "Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ", 23.8.1 дэх "Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 7.1-д заасан орлогод ногдох албан татвараас бусад хувь хүний орлогын албан татвар", 23.8.2 дахь "галт зэвсгийн албан татвар", 23.8.8 дахь "түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр", 23.8.14 дэх "газрын төлбөр", 23.8.15 дахь "малын тоо толгойн албан татвар", 23.8.16 дахь "энэ хуулийн 23.6.11-т зааснаас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11 дэх "хууль, тогтоомж гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан

5040819

зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэснийг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Татварын орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлж ажиллаж, биелэлтийг нотлох баримтын хамт 2024 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэх

2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Баянлиг сумын Засаг дарга О.Мөнхбат, Санхүү албаны дарга Ш.Хоролсүрэн нарт даалгав .

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ ӨГСӨН¹:

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: **Б.МӨНХБАТ**

АУДИТОР:

Н.БАТЧИМЭГ

¹ Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-т энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно